

התקין עצמו לדורון למלחמה לתפלה.
הם ג' הענינים שצריכין לכל אדם
בעבורת ה' יתברך להלחם עם הסטרא
אחרא. מצד זכרון חסדי ה' יתברך הוא מדה

אברהם אבינו ע"ה? ומכאן אהבה זו יכולין
לכבוש היצר הרע. וגם כן צריכין להכין
בגבורה מצד יראת ה' ופחד הדין בחינת
יצחקי. והעיקר מצד סיעתא דשמיא
בתורה ותפלה שהוא בחינת יעקב אבינו.
ובמקום אחר כתבנו¹¹ כי גם לעומת זה עשו
הכין עצמו בכל אלה הדרכים. שהיצר הרע
מויק מצד הקירוב ומצד הרציחה. כמו
שכתוב (בראשית לב יא) מיד אחי מיר עשו.
ופורשו המפרשים¹² על ב' אופנים הנ"ל. וגם
מכוח הטומאה כאשר המשך השר שלו
להלחם עם יעקב. וג' אלו הם בחינות
עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים.
גלוי עריות הוא שיהיה הרביקות והתקרבות
רק במדה כפי מה שזקק הכורא ולא יותר.
ושפיכות דמים הוא המלחמה. ועבודה זרה
הוא האמונה למשוך כחות הקדושה. הדין
מהרעים שמושכן בחות הטומאה.
והצריקים הקב"ה עור להם מן השמים
כאשר ראינו שהקב"ה הזמין ליעקב אבינו
ע"ה המלאכים כמו שכתוב (שם א) ויעקב
הלך לדרבו ויפגשו בו מלאכי אלקים. וכמו
שכתוב (משלי טו ט) ברצות ה' דרכי איש גם
אויבין ישלים אהו. ולא כתיב ישלימו רק
הקב"ה כביכול בעצמו ישלים אותם ענו.
ובאשר הלך יעקב אבינו ע"ה לדרבו שהיא
התורה שנקראת דרך¹³ והוא הדרך המיוחד
ליעקב אבינו ע"ה. הזמין לו הקב"ה
המלאכים. עד שעשו עצמו נהפך לאוהב
וירץ לקראתו כו'.

בפסוק (בראשית לב י) קטנתי כו' ועתה הייתי
לשני מחנות. דיש לתמוה מה
שנתיירא יעקב מעשו ואחר כך נתאבק עם
המלאך שלו ולא יכול לו. אך שם כתיב (שם
כו) ויותר יעקב לבדו. שיעקב אבינו ע"ה
בעצמו כחו גדול מאוד. והוא האדם
המיוחד שברא הקב"ה בעולם כמו שכתבו

ו"ל¹⁴ צורתו חזקה תחת כסא הכבוד.
והיות מלחמה זו עד השורש כי זה לעומת
זה עשה אלקים. ויש לעשו גם כן שורש
כמקום גבוה. וכמו שכתבו ו"ל¹⁵ שהעלו אבק
עד כסא הכבוד. ויעקב תיקן כל המקומות
מתחום רבה עד רום רקיע. והוא השלשה
שמות יעקב ישראל ישורון. יעקב בעולם
הזה על שם וידו אוחות בעקב עשו ובראשית
כו. וישראל הוא המוריה הגבוה.
וישורון הוא ליישר כל המקומות שנקרא
בריה התיכון והוא האדם הישר דכתיב
(קהלת ו כט) האלקים עשה האדם ישר. וכתיב
(מזלם קטו ט) מגיד דבריו ליעקב. דבריו הוא
הנהגה שהקב"ה מנהיג העולם. חוקיו
ומשפטיו ישראל (שם) הוא התורה
שנעלמה מעיני כל חי. והם ב' הכחות שלו
בעולם הזה ובעולם העליון השורש שלו.
בחינת תורה שבכתב ושבעל פה. ועל זה
כתיב (שם ט) לא עשה כן לכל גוי שאין להם
דבקות בהנהגות ה' יתברך ובהסדר הישר
שעשה הקב"ה בעולם כו'. ומשפטים כל
ידעום (שם) היינו שגם בשורשם למעלה אין
להם חלק במשפטי התורה. וב' אלו
המלחמות היוצין יעקב אבינו ע"ה לעשות
כמו שכתוב (בראשית לב כה) שרית עם אלקים
ועם אנשים כו'. אבל בעבור הדורות
שלאחריו היוצין יעקב להקטין עצמו. וזה
היה הכוונה כי במקלי כו' (שם ו) והיה לו אז
בחינת עצמותו והגלות שלו. ועתה הייתי
לשני מחנות (שם) ולא רצה לפרוש עצמו
מתולדותיו ולכן נתיירא. ועל זה מסיים (שם)
יט ואתה אמרת היטב איטיב עמך שהוא
הכלי שהקב"ה מטיב על ידו עם כל
הברואים כמו שאומרים¹⁶ מחדש בטובו.
והוא התורה שהיא בחינת יעקב ושמותו את
זרעו כו' (שם). לכן היוצין להקטין עצמו
בעבורם כנ"ל. וכל מה שהכין יעקב אבינו

1 קדשת לוי והשלח ביה הצילתי.
2 עיין קדושתין ב ע"ב.
3 תיקוין כב, סה ע"ב; ע"ב פרקי דר"א. לה; וזה ח"א.
עב ע"א.
4 עיין וזה ח"א, קטע ע"ב - סתרי תורה. דג. שב ע"ב -
וטפת.
5 תרמ"ד ד"ה בפסוק וירץ לקראתו.

כך יש התרבות לבני ישראל ולא יותר.
ולכן כתיב (שם לא-לב) ויורח לו השמש והוא
צולע על ירכו על כן לא יאכלו בני ישראל
כו'. פירוש ההארה שהיה לו אז. ואותו הגיד
ניתק ממקומו. על כן לא יאכלו. כי דבר זה
לא היה במקרה. ואדרבא כתיב ויורח לו
השמש משמע שאז דוקא קיבל עיקר כוחו
שנקרא שמש. והוא הסימן שאי אפשר
לתקן זה הגיד על כן לא יאכלו.

וחז"ל דרשו¹⁷ בפסוק¹⁸ ויקרא לו. הקב"ה
קראו ליעקב אל. אתה אלוה
בתחתונים. כי קריאה הוא לשון מינוי כמו
שכתוב בגמרא¹⁹ ויקרא לאור יום (בראשית א.
ט) קריא רחמנא לנהורא ופקדיה אמצותא
דימנא כו'. כן המשכת אלקות לתחתונים
הוא על ידי יעקב אבינו ע"ה. והוא שכתוב²⁰
שצרתו חזקה והוא הסולם שעולים
ויורדים בו כחות אלקות שנקראו מלאכים:

במדרש²¹ על שליחת המלאכים מביא
הפסוק (משלי כו יז) מחזיק באזני
כלב. דמין היה זעורדו כו'. נראה דהז"ל
למדו מפסוק דכתיב (בראשית כו מה) ושכח כו'
אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיו והיא
שלחה אליו את דבורה נראה דהיה נשכח
אצל עשו השנאה. ויש לומר על דרך הרמז
בפסוק (שם ל כה) כאשר ילדה את יוסף שהוא
בחינת הזכירה ממילא נפל עשו בשבחה. כי
כשזה קם זה נופל²² לכן אמר (בראשית לב ט)
שלחני כו' וכן כתוב במחית עמלק ויברס בה.
יז זכור אל תשכח (שם יט) שבזה תלוי מחית
זרעו של עשו. ומה ששלח המלאכים לפי

11 מגילה יח ע"א.
12 ויקרא לו אל אלקי ישראל (בראשית לב טז).
13 פסוק ב ע"א.
14 תיקוין כב, סה ע"ב.
15 וישלה יעקב ר"ה פתח מחזיק באזני כלב עובר מתעבר
על ריב לא לו. שנואל בר נחמן אמר משל לארכי לטתם
שהיה ישן בפרשת ררכים עבר חד חרדי מעור ליה איל קום
לך רבשנא שכח הכא קם ושרי מקנח מיה איל נייער כישא
איל רמין וזה ושררתי כך אמר לו הקב"ה לזרבו היה
נחלה ואתה משלח אצלו ואנוני לו בה אחר טירר יעשר ריו

הרב קובץ (טו)
ז"ל (ק"י) ז"ל כ"ט
ה' 688